

Ці загрози енергетичній сфері притаманні багатьом державам, в тому числі і країнам Європи та Америці.

Комплексний характер і масштабність завдання гарантування енергетичної безпеки, а також обмеженість доступних ресурсів, зумовлюють необхідність чіткого планування й координування діяльності органів державної влади, спрямованої на нейтралізацію загроз енергетичній безпеці на національному рівні.

Чинна Стратегія національної безпеки України визначає такі загрози енергетичній безпеці держави:

- спотворення ринкових механізмів в енергетичному секторі;
- недостатній рівень диверсифікації джерел постачання енергоносіїв і технологій; монополізація енергетичних галузей російським капіталом;
- надмірна залежність від зовнішніх ринків;
- криміналізація та корумпованість енергетичної сфери; її висока «тінізація»;
- недієва політика енергоефективності та енергозабезпечення;
- загрози безпеці критичної інфраструктури, в частині високої зношеності основних фондів об'єктів критичної енергетичної інфраструктури України та недостатнього рівня їх фізичного захисту.

Крім цього важливо відмітити і такі проблеми енергетичної сфери України як:

- низька ефективність енергоспоживання;
- брак механізмів нейтралізації високих цін на енергоносії;
- недостатній рівень прозорості енергетичного комплексу і нечітке визначення ринкових правил.
- низька інвестиційна привабливість енергетики України (для залучення інвестицій та створення стимулів для продовження ринкових перетворень у багатьох сферах ПЕК необхідно, щоб ціни відображали реальну вартість енергоресурсів).

Отже, сьогодні для України характерним є збереження високого рівня загроз в енергетичній сфері. Попри вжиття Урядом низки заходів, спрямованих на їхню нейтралізацію, використані ним механізми та інструменти державної політики не є вичерпними і потребують подальшого дослідження для удосконалення системи енергетичної безпеки та забезпечення її стійкості.

Момот Тетяна Валеріївна

Доктор економічних наук, професор

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

Момот Дарина Тарасівна

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ГЛОБАЛЬНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РИНКУ АРТ-ІНДУСТРІЇ

Арт-інвестування є альтернативним видом інвестиційної діяльності, що здійснюється з метою отримання грошового та негрошового прибутку у разі наявності у потенційного інвестора вільного капіталу. Вирішення сучасних проблем прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень для мінімізації ризиків та максимізації прибутковості інвестицій на ринку арт-індустрії має базуватися на сучасному інформаційно-аналітичному забезпеченні, що обумовлює доцільність аналізу глобальних тенденцій на ринку арт-індустрії.

Протягом останніх 20 років відбулися суттєві трансформації на ринку арт-індустрії, що пов'язано із виникненням і зміцненням китайського ринку арт-індустрії, значним прискоренням швидкості і обсягу інформаційного потоку, створенням глобальної мережі аукціонних будинків, що суттєво збільшило інтенсивність транзакцій на ринку арт-індустрії.

Аналіз арт-індустрії протягом 20 років у період з 1998 по 2017 рр. дозволяють виявити такі основні тенденції розвитку глобального арт-ринку:

–Створення глобальної мережі арт-ринку: у період з 1998 по 2017 рр. зросла кількість країн, що беруть участь у арт-ринку, з 34 до 59, переважно завдяки міжнародному розвитку великих аукціонних будинків. Christie's, Sotheby's, Phillips та Bonhams відкрили відділення в Гонконгу; всі, крім Phillips, відкриті в Парижі; Christie's та Sotheby's створені в Дубаї, а Christie's почала працювати в Шанхаї. Французька компанія Artcurial відкрила відділення в Пекіні та Відні.

–Збільшення кількості робіт в обігу: протягом 20 років кількість лотів, що пропонуються до продажу, зросла на 221%, а продані лоти зросли на 128%. Тим часом кількість художників, які є на аукціонному ринку, зросла більш ніж удвічі, частково завдяки швидкому зростанню сегмента сучасного мистецтва. Ринок мистецтва став ефективним і зараз дуже нагадує класичний фондовий ринок з дуже високим рівнем зрілості і без HFT (High Frequency Trading).

–Підвищення комісії для покупця: для покриття зростаючих структурних та маркетингових витрат, аукціонні будинки неодноразово збільшували комісію для покупця. За 20 років ці тарифи зросли в середньому на 45%. Для порівняння, у 1998 році основні аукціонні будинки застосовували ставку від 10% до 15%. В даний час ця ставка починається з 30%, зменшуючись до 12% для найдорожчих транзакцій.

–Дематеріалізація арт-ринку: у 2017 році Sotheby's вирішив знизити комісію покупців на онлайн-аукціонах, щоб збільшити їх зростання. З розвитком дистанційного доступу до аукціонів (по телефону та онлайн) протягом останніх 20 років спостерігається поява нового способу споживання мистецтва. Сьогодні аукціони більше не мають кордонів. У Франції декілька аукціонних операторів мають клієнтські бази, які мають понад 70% іноземних. 91% клієнтів Artprice використовують мобільний Інтернет.

–Висока реактивність на культурні події: Аукціонні будинки розробили нову стратегію, яка передбачає програми тематичних продажів, що співпадають з основними культурними подіями, тим самим використовуючи наплив арт-ентузіастів.

–Підвищення якості арт-ринку: Краще поінформовані, покупці стали більш вимогливими. Значно збільшилась питома вага нерозпроданих лотів, вдвічі більше, ніж це було 20 років тому.

–Збільшення масштабів вартості: У період з 1998 по 2017 рр. загальний обсяг світового товарообігу в галузі мистецтва збільшився з 2,7 млрд. дол. США до 14,9 млрд. дол. США. Це виняткове зростання в основному було обумовлено обсягами операцій (на 456%); проте масштаб вартості також суттєво змінився, коли рекордна ціна художніх творів на вторинному ринку зросла з 71 мільйону доларів США у 1998 році до 450,3 мільйонів доларів США у 2017 році.

За результатами проведеного аналізу можна стверджувати, що враховуючи стан світової економіки та світових фінансів, аукціонний ринок образотворчого мистецтва продемонстрував рівень зрілості, який ідеально відповідає іншим класам альтернативних інвестиційних активів. Його загальна вартість в 2017 році склала 14,9 млрд. доларів США (проти 12,45 млрд. доларів США у 2016 році). За 20 років загальний обсяг аукціонів на арт-ринку зріс на 456% і сьогодні включає товарообіг з 59 країн порівняно з 34 країнами 20 років тому). У другій половині 2017 р. Китайський арт-ринок зріс на + 20%, США зріс на 53%, у Великобританії - на 26%, у Франції - на + 48%, а в Німеччині - на 18%. Таким чином, глобальний арт-ринок продовжує трансформуватися, але більше в плані якості, ніж кількості: він здобув зрілість, швидкість і плинність, у тому числі й завдяки забезпеченню кращого обміну інформацією між Азією та Заходом.